

Om det internationale Voldgiftssystem og Bestræbelserne for dets Gjennemførelse.

Af Aleksis Petersen.

II.

Gives der nogen positiv Folkeret? Tivlende har man ofte opkastet dette Spørgsmaal. Allerede Pufendorf og Thomasius benegtede Folkerettens Existens; senere have mange Andre fulgt deres Exempel. Hvorledes kan der tales om en Folkeret, naar de Love, hvori Retten skulde have sit Udtryk, og de Domstole, der skulde hævde den, mangle? Hvorledes kan der tales om en Folkeret dér, hvor Krigen — altsaa ikke Retten, men den raa Magt — er det Afgjørende?

Benægtes Folkerettens Existens, fordi vi ikke have nogen folkeretlig Lovbog, ja ikke engang enkelte folkeretlige Love, hvoraf vi kunde faa Oplysning om Rettens Beskaffenhed, saa svare dens Forsvarere, at Love vel ere Rettens klareste og virksomste Udtryk, men ingenlunde dens eneste Kilde: hos alle Folk har der været en Tid, da Lovbøger manglede, uagtet der bestod en virkelig Ret; Ægteskabsret, Arveret, Ejendomsret osv. bestaa og anerkjendes hos uudviklede Folk, selv uden Love; først naar Folkene ere fremrykkede til en modnere og mere selvbevidst Alder, udtales Retten i Lovbøger. Saaledes kan det da ikke undre, at den unge Folkeret viser sig i visse

Skikke, Sædvaner, Vedtægter og Indretninger, inden den faar Udtryk i egenlige Love. Men det maa indrømmes, at der paa dette Omraade er en særlig Vanskelighed tilstede, idet der mangler en anerkjendt Lovgiver, der kunde udstede de fornødne Love, og en saadan Verdenslovgiver kan kun blive til Mulighed, naar de forskjellige Stater vilde forene sig til et Forbund (i Lighed med det schweiziske), og altsaa opgive noget af deres ubetingede Suverænitæt. Foreløbig maa man nøje sig med de store folkeretlige Kongresser, der fra Tid til anden søge at fastsætte visse almindelige Retsnormer, og med de internationale Traktater. Selv de enkelte Stater kunne — siger man — ved den af dem, uafhængig af andre Stater, gennemførte Lovgivning virke for Folkeretten, og man nævner eksempelvis den under den nordamerikanske Borgerkrig i April 1863 vedtagne Instruktion for de Forenede Staters Armeers Optræden i Krig, der udtaler Sætninger af almindeligt folkeretligt Retsindhold, hvilke Sætninger ere saaledes i Overensstemmelse med den nuværende Menneskeheds Retsbevidsthed og med Nutidens civiliserede Krigsførelse, at dette Edikt vil virke langt ud over de Forenede Staters Grænser og betydeligt vil bidrage til at skaffe Folkeretten almindelig Anerkjendelse. Man har endog betegnet denne Instruktion som den første Codifikation af Krigsfolkeretten i Landkrige.*)

Medens der i Traktaterne og Sædvanerne dog have en Art, rigtignok meget ufuldkomne, folkeretlige Love, synes Vanskelighederne ved Tilvejebringelsen af de Myndigheder, der skulde hævde Lovenes Overholdelse, næsten uover-

*) Jfr. Bluntschli: Die Bedeutung und die Fortschritte des modernen Völkerrechts. Berlin 1873.

vindelige. Naar en Stat krænker en anden Stats Rettigheder, mangler der en Domstol, hvor den Forurettede kunde henvende sig; der mangler Myndigheder, der kunde haandhæve Retten og forhindre, at den Svagere prisgives den Stærkere. Krigen er ikke — omend nogle Folkeretslærere paastaa det Modsatte — noget retligt Afgjørelsesmiddel. Internationale Voldgiftsretter maa indtil Videre, saavidt muligt, erstatte disse manglende folkeretlige Myndigheder. —

I Oldtiden, da «Barbarerne» betragtedes som retløse, kunde der ikke være Tale om nogen international Ret. I Middelalderen, da de «Vantro» vare retløse, existerede en saadan Ret ligesaa lidt. Først i den nyere Tid er dens Udvikling bleven mulig. Den internationale Ret, Folkeretten, har visselig i den nyere Tid udviklet sig og gjort ikke uvæsenlige Fremskridt; men hvad Betydning den end maatte have erhvervet sig, saa hefter der dog saa gjennemgribende, betænkelige Mangler ved den, at Tvivlen om dens Existens bliver fuldt vel forstaaelig. Mindre forstaaeligt er det, at civiliserede Landes Regeringer have undladt at gjøre, hvad der stod i deres Magt for, gennem Opmuntringer til Studiet af Folkeretten,*) at søge at virke for dens videre Udvikling. Det er ikke blot paa mindre Universiteter som vort, at dette Studium ganske forsømmes; selv i de største Lande paa Universiteter af første Rang savnes der oftere Professorater i Folkeret. Ja, end ikke af sine Diplomater fordrer Regeringen altid Kjendskab hertil; Salondannelse, nogle Sprogkunderskaber, elegant Fremtræden og et «Navn» maa Diplo-

*) Se herom den fortrinlige Fremstilling hos Bulmerincq: *Praxis, Theorie u. Codifikation d. Völkerrechts* (Leipzig 1874) p. 123-142.

maten være i Besiddelse af; Kjendskab til Folkeretten tillægges der en mere underordnet Betydning. «Det gjælder», bemærker Bulmerincq rigtigt, «i alle civiliserede Stater at tilvende det folkeretlige Studium en større Opmærksomhed, at sikre denne Ret en værdig Repræsentation paa Højskolerne, — en Ret, der staar over alle andre og skal beskytte dem, og som i Nøden ofte anraabes af Staterne. Hvorledes kan og tør man skænke en saadan Ret en aldeles underordnet Opmærksomhed? Tør man tiltro en Stat, der undlader at sørge tilstrækkeligt for Folkerettens Studium, at den overhovedet tillægger Folkeretten nogen Værdi eller at den agter den? maa man ikke snarere forudsætte, at en saadan Stat foretrækker ikke at lade sig genere af Folkerettens Forskrifter; at den foretrækker at drive en Frihaands-Politik, en selvisk Politik, der ikke vil vide Noget om et bindende Retsfællesskab mellem Staterne, og kun lejlighedsvis fremdrager Folkeretten, for i den at søge en Krigsgrund?»

Regeringerne have imidlertid ikke blot forsmået at virke for Folkerettens videre Uddannelse; de ere endog til sine Tider optraadte ligefrem fjendtligt herimod. Her kan mindes om, at den engelske Regering ved Bruxelles-Kongressens Sammentræden i 1874 erklærede sig bestemt imod enhver Fastsættelse af Folkerettens Regler, forsaavidt der derved maatte paalægges den Forpligtelser. Enkelte Regeringer — hæderlige Undtagelser — have vel vist en vis Interesse for folkeretlige Reforme, men de fleste ere ligegyldige herfor, nogle vel endog ligefrem fjendlige herimod. Paaskjønnelsesværdige — og i den nyere Tid stedse hyppigere — Bestræbelser ere derimod blevne gjorte af Privatmænd, forskjellige Videnskabsmænd og Folkeretslærere.

De, der interessere sig for Folkerettens Codifikation, burde gøre sig bekendt med Bulmerincqs ovenfor anførte Skrift. Den nævnte Forfatter synes at stille Valget: en fuldstændig Codification eller slet ingen. Da nu den fuldstændige Codifikation endnu i lange, uoverskuelig lange Tider er utænkelig, er Resultatet ikke meget glædeligt. Imidlertid gives der maaske et Tredje: en partiel Codifikation; med den kunde man maaske begynde og ved Hjælp af den rykke videre frem. De Forslag til Folkerettens Codifikation, der hidtil ere blevne fremsatte, ere vel ikke ganske blottede for praktisk Værdi; men stor er denne dog neppe. Hos Bulmerincq, der udvikler Betingelserne for en folkeretlig Codifikation, og som omtaler endel af den nyere Tids Forslag hertil, vil man se, i hvor liden en Grad de fleste af de fremsatte Forslag have vidst at opfylde de nødvendige Betingelser.*)

Bestræbelserne for Folkerettens Reform og Codifikation ere i den nyeste Tid traadte ind i et nyt Stadium: den tidligere blot isolerede Virken er nu bleven suppleret med en kollektiv; ogsaa paa dette Omraade har Nutidens Associationsaand vidst at vinde Indgang; ved Siden af Videnskabsmandens isolerede Arbejden træder nu de videnskabelige Foreningers kollektive Virken. De to folkeretlige Foreninger, som vi her nærmest tænke paa, have ved Siden af en almindelig Arbejden paa Folkerettens Reform helliget det internationale Voldgiftssystem en saa speciel Opmærksomhed, at de i en Artikel om dette System og om Bestræbelserne for dets Gjennemførelse fortjene en fremragende Plads. Maaske vil man, naar man har stiftet Bekjendtskab med disse Foreninger,

*) Bulmerincq l. c. p. 167-193.

indrømme baade, at det Maal, de have sat sig, fortjener at efterstræbes, og at den Maade, hvorpaa de arbejde derfor, er sund, forstandig og praktisk. Saavel «Institutet for international Ret» som «den internationale Association for Folkerettens Reform og Codifikation» indse, at Voldgiftssystemets permanente Gjennemførelse kræver Betingelser, der endnu ikke ere tilstede; men de opgive ikke af denne Grund alt Haab om Systemet; de søge tværtimod — saavidt det staar til dem — at skaffe de fornødne Forudsætninger tilveje; de ville gjøre, hvad der staar i deres Magt, for at de uundgaaelige Betingelser kunne blive opfyldte; og ved paa denne forstandige Maade at støtte Sagen, kunne de ikke andet end styrke vor Tillid til den.

«Institutet for international Ret», l'Institut de droit international, er endnu ikke tre Aar gammelt. Den første Tanke til denne videnskabelige Forening, der er kaldet til at spille en betydelig Rolle i Folkeretsvidenskabens Historie, synes omtrent samtidigt at være udgaaet fra flere. Professor Lieber i New York og Gustave Moynier i Genève — hin bekjendt som Ophavsmand til Krigsinstruktionen for de Forenede Staters Hære, denne som en af Ophavsmændene til «det røde Kors's Forening» — fremsatte i 1871 for Hovedredaktøren af «Revue de droit international», G. Rolin-Jaequemyns i Gand, Tanken om Oprettelsen af en folkeretlig Forening. Det næste Aar foreslog Bluntschli et Akademi for Folkeret. Nu greb Rolin-Jaequemyns Pennen og offentliggjorde en Artikel i sit Tidsskrift, hvor han paapegede Nødvendigheden af en kollektiv videnskabelig Optræden i Modsæt-

ning til de tidligere blot individuelle Bestræbelser, og nærmere drøftede Ønskeligheden af Oprettelsen af et folkeretligt Akademi, der kunde gjøre sig til Organ for den civiliserede Verdens internationale Retsbevidsthed. Tanken blev nu diskuteret i videre Kredse, og i September 1873 samledes endel fremragende Folkeretslærere fra Belgien, Holland, England, Tyskland, Schweiz, Rusland, Italien, de nord- og de sydamerikanske Stater sig i Gand for at raadslaa om dens Virkeliggjørelse. Resultatet af disse Raadslagninger blev ikke ganske det, man oprindeligt havde tænkt sig. Den oprindelige Tanke havde nemlig været at dele den paatænkte Forening i to Afdelinger, der vel tildels skulde være selvstændige, men mellem hvilken dog en nærmere bestemt flittig Samvirken skulde finde Sted: Den ene af disse Afdelinger skulde være et af fremragende Statsmænd, Retslærde og Publicister bestaaende udelukkende videnskabeligt Akademi, hvis Medlemstal skulde være stærkt begrænset; som anden Afdeling skulde derimod fungere en mere folkelig Forening, til hvilken Adgangen skulde staa aaben for alle Dannede. Resultatet blev imidlertid, at kun den første af disse Afdelinger (det videnskabelige Akademi) stiftedes, hvorimod Planen om den anden (den mere folkelige Forening) opgaves. Men den af nordamerikanske Fredsvenner stiftede «Association for Folkeretten», hvorom senere, kan vel tildels erstatte en saadan Forening.

Paa Mødet i Gand 1873 stiftedes der da en udelukkende videnskabelig, ikke officiel, Forening med Navnet «l'Institut de droit international». Institutet, der søger at blive et Organ for den civiliserede Verdens internationale Retsbevidsthed, har følgende Formaal: at udvikle den internationale Ret og fastslaa sammes Principer, at under-

støtte alle alvorlige Bestræbelser for en gradvis og progressiv Codifikation af Folkeretten, at tilstræbe den officielle Anerkjendelse af de Principer, der anerkjendes at være i Samklang med det moderne Samfunds Fornødenheder, at fremme Fredens Sikring og Iagttagelsen af Krigslovene, — forsaavidt dette ligger indenfor Foreningens Virkekreds, at prøve og undersøge de Vanskeligheder, der opstaa ved Fortolkningen og Anvendelsen af folkeretlige Regler, og at virke — ved Afholdelsen af Møder, Kongresser, ved Udgivelsen af Skrifter osv. — for Anerkjendelsen af den internationale Retfærdigheds Sætninger. — Vi skulle senere se, paa hvilken Maade Foreningen hidtil har virket for sine Formaal.

Ifølge Statutterne skjælnes der mellem tre Slags Medlemmer: de virkelige eller ordenlige Medlemmer, de associerede Medlemmer og Æresmedlemmer.

De ordenlige Medlemmer, *membres*, tages blandt Mænd, der nyde en ganske særlig Anseelse paa Folkeretsvidenskabens Omraade, og som have ydet den internationale Ret fremragende Tjenester. For at berøve Foreningen ethvert officielt Præg er det bestemt, at Diplomater i aktiv Tjeneste ikke maa optages i den. Medlemmernes Tal maa ikke overstige 50, og for at forhindre, at Foreningens strengt internationale Karakter skulde udviskes derved, at en enkelt Nation kom i Flertal, er det bestemt, at ikke over en Femtedel af samtlige Medlemmer maa tilhøre samme Nation. For Tiden er Medlemstallet 44, fordelt paa følgende Maade mellem de forskjellige Nationer: 6 Tyskere: Professorerne v. Bar (Breslau), Bluntschli (Heidelberg), Heffter (Berlin), v. Holtzendorff (München), Medlem af Handelsretten i Leipzig Goldschmidt, og Marquardsen (Erlangen). 5 Nordamerikanere: Advokat

Dav. Dudley Field, fh. Gesandt i London W. B. Lawrence, Professorerne Washburn (Harvard), Woolsey (Yale College) og Wharton. 1 Sydamerikaner: Carlos Calvo, forh. den argentinske Republiks Gesandt i Paris. 2 Østrigere: Professorerne Neumann (Wien) og Lorenz v. Stein (Wien). 4 Englændere: Professorerne Lorimer (Edinburgh) og Mountague Bernard, Sir Travers Twiss og Advokat Westlake. 3 Belgiere: Professorerne Emile de Laveleye (Liège) og Laurent (Gand), og Dr. Rolin-Jaequemyns. 1 Spanier: Nicasio Landa. 6 Franskmænd: fh. Minister Drouyn de Lhuys, Ch. Lucas, Eug. Cauchy, Esq. de Parieu, Gabr. Massé og Ch. Vergé, — alle Medlemmer af «l'Institut de France». 1 Hollænder: Prof. Asser (Amsterdam). 7 Italienerne: Senatorerne, Greverne Fr. Sclopis og Terenzio Mamiani, Professorerne Esperson (Pavia), Pasquale Fiore (Pisa), Mancini (Rom), Pierantoni (Neapel) og Ercole Vidari (Pavia). 3 Russere: Besobrasoff, Prof. Bulmerincq (Dorpat) og Prof. Martens (St. Petersborg). 2 Schweizere: Gustave Moynier, Præs. for Foreningen til Saaredes Pleje, og Professor Ch. Brocher (Genève). 2 Svenskere: Højesteretsassessorerne Naumann og Olivecrona. 1 Normand: Prof. Aschehoug (Kristiania). — Som man vil se, bestaar Foreningen for Størstedelen af højt ansete folkeretlige og statsretlige Professorer, fremdeles af fremragende Statsmænd, forhenv. Ministre, Deputerede osv. Det er Folkeretsvidenskabens første og mest anerkjendte Avtoriteter, der her have forenet sig. Meningen med Bestemmelsen om, at Medlemstallet ikke maa overstige 50, er selvfølgelig den at sikre Foreningen en høj videnskabelig Rang. Dette Maal er tilfulde naat.

Til associerede Medlemmer, *associés*, optages Mænd, der ved deres specielle Kundskaber, ved deres Kjendskab

til Folkerettens Hjelpevidenskaber eller paa anden Maade kunne støtte Foreningen. For deres Tal er der ikke sat nogen Grænse; imidlertid er der hidtil ikke optaget særdeles mange saadanne Medlemmer. Af belgiske associerede Medlemmer findes Advokat Alberic Rolin og Prof. Alph. Rivier. Af Hollændere: Major Den Beer Portugael. Af Schweizere: Prof. König i Bern. Af Tyskere: Prof. Löning i Strassburg, Legationsraad Gessner, Prof. Ernst Meijer i Halle. Af Englændere: Advokat W. Edw. Hall, Professor T. Erskine Holland i Oxford. Af Russere: Professor Grev Kamarowsky i Moskov. Af Franskmand: Advokat Clunet, Ch. Le Touzé, Advokat de Montluc. Af Italienerne: Advokat César Norsa. Af Danske: cand. polit. Aleksis Petersen.

Endelig kan man blive «Æresmedlem» *membre honoraire*, naar man indbetaler en Sum paa mindst 3000 Frcs. Genferen François Bartholony er Æresmedlem. —

Som Generalsekretær fungerer Gustave Rolin-Jaquemyns. Det, Rolin-Jaquemyns — en af Belgiens betydeligste Mænd, en Mand med sjelden Lærdom og et overordenlig omfattende Kjendskab til andre Landes Forhold — har udrettet for Institutet, er særdeles betydeligt. Han har en meget væsenlig Andel i dets Stiftelse, og i at det har udviklet sig saa heldigt, som Tilfældet er. Gjennem sit Tidsskrift, «Revue de droit international», Institutets Organ*), udfolder han en meget betydelig

*) Efter en Bestemmelse, der toges paa Mødet i Haag, vil Institutet nu faa endnu et Organ, nemlig en «Annuaire de l'Institut de droit international». Denne «Aarbog» skal indeholde en Institutet specielt vedrørende Del, hvori der gives Meddelelser om Institutets Historie, Udvikling, Medlemmer, Forhandlinger osv. Fremdeles en almindelig Del, indeholdende en kronologisk Oversigt over de vigtigste Begivenheder paa Folkerettens Omraade, internationale Traktater m. M.

Virksomhed. — Som Præsident fungerede paa Mødet i Genève Mancini, Deputeret og Professor, fh. Minister, en af Italiens største Talere, en overordenlig lærd og tillige elegant Skribent, en Mand, der ikke frygter at bekynde sig til tildels meget fremskredne Ideer, og som forstaar at udvikle dem og forsvare dem med en ualmindelig Veltalenhed. Paa Mødet i Haag var Bluntschli, den berømte Heidelberger-Professor, Præsident.

Foreningen har, foruden det mere stiftende og organiserende Møde i Gand 1873, holdt Møde (*session*) i Genève i 1874, og i Haag 1875; dets næste *session* afholdes i September 1876, rimeligvis i Zürich. Man vilde imidlertid gjøre sig skyldig i en stor Vildfarelse, naar man troede, at Foreningens Hovedvirksomhed er den, der udfoldes paa den aarlige Sammenkomst: det er netop i Mellemtiden mellem Mødernes Afholdelse, at det alvorligste Arbejde besørages. Nogle af dette Arbejdes Frugter vil man finde nedlagte i flere af de grundige Artikler, «Revue de droit international» indeholder. Vi anføre eksempelvis: Dr. Goldschmidts Forslag til et Reglement for internationale Voldgiftsdomstole; Calvos overordenlig oplysende store Afhandling om Washington-Traktatens «tre Regler»; Mancinis og Assers Betænkninger over Spørgsmaalet om Enhed i den internationale Privatret; Rolin-Jaequemyns's Afhandling om Konferencen i Bruxelles 1874; Sir Travers Twiss's Betænkning om den europæiske Folkerets Anvendelse paa de orientalske Folk. En særlig Opmærksomhed bør der utvivlsomt skænkes Émile de Laveleyes fortræffelige, overordenlig interessante Betænkning over Spørgsmaalet om Privatejendoms Ukrænkelighed i Søkrige. — Alle disse Afhandlingers Emner — og flere til — have været Gjenstand for Diskussion paa Foreningens

Møder; flere af dem endog gjentagende Gange: Washington-Traktatens tre Regler, den internationale Privatret og Voldgiftsspørgsmaalet blev saaledes diskuteret baade i Genève og i Haag. Den internationale Privatret vil komme tredje Gang for paa Mødet i 1876, og paa dette Møde ville Spørgsmaalene om Privatejendommens Behandling i Søkrig og om Anvendeligheden af den evropæiske Folkeret paa de østerlandske Nationer blive anden Gang behandlede. Denne Gjentagen vidner om Grundighed, og videnskabelig Grundighed er visselig en Egenskab, hvorved Institutet udmærker sig. — Her kan der ikke være Tale om at give selv et nok saa kort Referat af Diskussionerne eller af de vedtagne Resolutioner; det maa være nok at nævne Emnerne. Men det bør fremhæves, at Foreningen ikke bliver staaende ved at vedtage almindelige Udtalelser om det Ønskelige i Dette eller Hint: Foreningen mener ikke at have opfyldt sit Hverv, naar den, f. Ex., har vedtaget en Udtalelse om Ønskeligheden af Tilvejebringelsen af Enhed i den internationale Privatret; den gaar videre: den viser, hvorledes en saadan Enhed under de givne Forhold hensigtsmæssigst kan søges tilvejebragt. Den nøjer sig heller ikke med at tale om Ønskeligheden af at faa oprettet en international Voldgiftsdomstol; men den fremsætter selv positive Forslag hertil. Institutet vedtog saaledes paa Mødet i Haag et «projet de règlement pour la procédure arbitrale internationale». Institutet, der ønsker at bidrage Sit til, at Voldgift kan blive en stedse hyppigere brugt Afgjørelsesmaade, anbefaler dette Forslag til Staternes fuldstændige eller delvise Antagelse. Hvad enten nu denne Henstilling vil blive tagen til Følge eller ej — saa fortjener Forslaget dog i det Mindste Statsmænds og Folkeretslæreres Opmærksomhed.

Alle Sagkyndige ere enige i at indrømme Sandsynligheden af, at Institutet vil kunne udrette overordenlig Meget for Folkerettens Reform. Vi ville visseligen ikke opleve Virkeliggjørelsen af Folkerettens Codifikation; men vi ville maaske komme til at se Institutet foretage nogle af de forberedende Skridt henimod dette store Maal. De bedste Udsigter for sig har Institutet sagtens paa den internationale Privatrets Omraade, da det her ikke i samme Grad som paa den egenlige Folkerets Omraade vil have at kæmpe med de onde Lyster, hvori Folkerettens nuværende ynkelige Tilstand har sin Rod. Derfor blev der ogsaa helliget dette Spørgsmaal en særlig Kraft baade paa Mødet i Genève og i Haag, og paa det næste Møde vil det komme til at indtage første Plads. Men ogsaa paa andre Punkter vil det kunne virke med Held. Det er jo Voldgiftsspørgsmaalet, der har foranlediget os til at henlede det danske Publikums Opmærksomhed paa Institutets Bestræbelser, og vi skulle da fremhæve, at der sikkert ikke kan være nogen Tvivl om, at en fremtidig Voldgiftsret i Institutets herhenhørende Arbejder vil finde et værdifuldt Stof. Voldgiftsretten, der afgjorde Alabama-Striden, havde i Folkerettens kaotiske Tilstand en ikke let overvindelig Hindring, og det er utvivlsomt, at den vilde have sat megen Pris paa, om et «Institut for den internationale Ret» havde ryddet nogle af Hindringerne paa dens Vej til Side. Alene Dr. Goldschmidts Undersøgelser, de dertil sig sluttende Diskussioner, og de af Institutet vedtagne Forslag om Voldgiftsretten indeholde et betydningsfuldt Materiale, som Institutet under sin fremtidige Virksomhed nok skal besørge yderligere arbejdet. Den permanente europæiske Voldgiftsdomstol vil visselig ikke i vor Levetid blive oprettet, fordi de

fornødne Forudsætninger herfor endnu mangle i saa høj en Grad; men Institutet vil gjøre Sit til, at Betingelserne kunne opfyldes, og bliver Voldgiftstanken engang i en maaske meget fjern Fremtid virkeliggjort i sit fulde Omfang, saa vil Institutet kunne tilskrive sig en god Del af Æren heraf.

Gjælder det om Videnskaben i Almindelighed, at den er kosmopolitisk, maa dette ubestrideligen gjælde i en ganske særlig Grad om Folkeretsvidenskaben. Den internationale Ret havde hidtil savnet et internationalt Organ. Dette Savn er nu blevet udfyldt. Institutet for den internationale Ret er det Baand, der forener de hidtil blot individuelle, de isolerede og spredte Bestræbelser til en Helhed. Folkerettens Udvikling støder paa Hindringer, der ikke blot i og for sig ere vanskelige at overvinde, men til hvis Besejring den gode Vilje ofte har manglet. Viljen bringer Institutet i ethvert Tilfælde, og vel ogsaa for en god Del Evnen. Institutet for den internationale Ret vil maaske aabne en ny Æra i Folkeretsvidenskabens Historie.

En Forening, der undertiden forvexles med den nu omtalte, er «den internationale Forening («Association») for Folkerettens Reform og Codifikation». Den har jo samme Maal som «Institutet»: Folkerettens Reform; den er ligesom «Institutet» opstaat i Belgien i 1873; begge Foreninger have flere Medlemmer fælles, og begge holdt, umiddelbart efter hinanden, Møde i Genève og i Haag. Men omend dette forklarer Forvexlingen, bør man dog ikke overse de betydelige og væsenlige For-

skjelligheder, der ere tilstede: ikke blot Videnskabsmænd, men alle hæderlige dannede Mænd kunne blive Medlem af «Associationen»; den er mere en filantropisk end en videnskabelig Forening, og ved Afholdelsen af Kongresser og offentlige Møder lægger den derfor, i en ganske anden Grad end «Institutet», an paa at henlede Offenhedens Opmærksomhed paa sig. Den faar derved en vis Lighed med de ældre «Fredsselskaber», uagtet det visselig maa indrømmes, at Videnskab og praktisk Dygtighed er langt fyldigere repræsenteret i Associationen end i de egenlige Fredsselskaber. — Som en yderligere, ikke ganske uvæsentlig, Forskjel mellem de to Foreninger kan endnu nævnes, at «Associationen» har et temmelig engelsk-amerikansk Præg, hvorimod «Institutet» har vidst at bevare en strengt international Karakter. — Forskjellen mellem de to Foreninger ligger forøvrigt tilstrækkelig tydeligt udtrykt i de to Generalsekretærs Personligheder: den alvorlige Videnskabsmand, Rolin-Jaequemyns, og den varme, begejstrede, ivrige Filantrop Dr. Miles.

Initiativet til Stiftelsen af «den internationale Association for Folkerettens Reform og Codifikation» toges i 1872 (eller maaske 1871) af de utrættelige amerikanske Fredsvenner: Foreningens nysnævnte Generalsekretær Miles fra Boston og Elihu Burritt. Men først paa et Møde i Bruxelles, Oktober 1873, blev Foreningen endelig kaldt tillive. En af de ledende Aander i den er den bekjendte amerikanske Jurist Dudley Field. Forøvrigt tæller Foreningen flere meget fremragende Mænd. Medlemstallet er meget stort, — alene af «Vice-Præsidenter» har den flere, end Institutet af Medlemmer. Af danske Medlemmer ses Højesteretsassessor A. F. Krieger og Professor Goos. Foreningen har flere Filialer; — det hed sig, at

der ogsaa i Danmark skulde stiftes en Filial; hidtil har Offenligheden dog ikke hørt Noget om, at en saadan skulde være traadt i Virksomhed.

Foreningen har paa sine Møder i Genève og i Haag, 1874 og 1875, diskuteret en stor Mængde Spørgsmaal, vistnok for mange; Foreningen synes i det Hele at have noget ondt ved at begrænse sig. Blandt disse Spørgsmaal indtager den internationale Voldgift en meget fremragende Plads. Paa Mødet i Haag dannede Afhandlinger af Henry Richard, om Grænserne for Voldgiften, og af Miles, om mellemrigske Domstole, Grundlaget for den livlige Diskussion, der sluttede med Vedtagelsen af en Udtalelse til Gunst for Voldgiftssystemet. Samme Emne var blevet behandlet paa Mødet i Genève. Om dette Møde hedder det i de franske Fredsvenners Bulletin: «I denne Forsamling hersker navnlig det evangeliske Element, som er repræsenteret af et ret anseligt Tal Præster, der ikke frygte hvert Aar at sejle over Oceanet for at kunne aflægge Vidnesbyrd om deres fredelige Tro; dette formindsker dog ikke de behandlede Emners juridiske Karakter, og giver tværtimod Diskussionerne en Flugt, som man ikke kan beklage at træffe paa et ofte tørt Terræn.» — Institutets Møde i Genève — som nærværende Forfatter, der netop da opholdt sig i den nævnte By, havde Lejlighed til at deltage i — var ganske vist ikke gaaet ubemærket hen; der var tværtimod blevet vist det al mulig Opmærksomhed fra de genfiske Myndigheders Side; men Diskussionerne gik deres Gang stille, lydløst og bramfrit, paa den folkelige Deltagelse lagdes der ikke Beslag, og der trængtes derfor ikke til Fraser og velklingende Talemaader; — Associationen derimod havde opslaaet skinrende Plakater paa Gadehjørnerne, og sluttede med et

stort Folkemøde paa 3000 Deltagere, hvor Præsten Hyacinthe Loyson henrev Tilhørerne med sit veltalende Ord, ganske som paa de gamle filantropiske Fredskongresser. Imidlertid skal paa Associationens følgende Møde i Haag det videnskabelige Element efter et større Omfang have faaet den Vægt, der tilkommer det.

Forholdet mellem Institutet og Associationen er venskabeligt, og man maa haabe, at dette Venskab yderligere maa befæste sig. De to Foreninger kunne, naar Forholdet udvikles rigtigt, støtte hinanden. Associationens noget blandede sammensætning, den uklare Forening af Videnskab og Filantropi, indeholder vel en Fare. Frygten for, at Associationen kunde lade sig for stærkt forlede til at søge Folkegunst, er ikke fjerntliggende, naar henses til Kongressen i Genève; men den sidstafholdte Kongres synes at give Haab om, at det rette Maadehold og det rette Alvor vil bevares. Associationen har ikke faa Betingelser for at kunne bearbejde den offentlige Mening med Held. --

Ønsket om Voldgiftssystemets regelmæssige Gjennemførelse synes stedse stærkere at gjøre sig gjældende. Det engelske Parlament, der i 1873 erklærede sig for Systemet, gav derved et Signal, som hurtigt fulgtes af andre Landes Folkerepræsentationer: af det italienske Parlament, den svenske Rigsdag, den nordamerikanske Kongres, de hollandske Generalstater,*) det belgiske Re-

*) Naar det ved Omtalen i nærværende Afhandlings første Afsnit (S. 28) af Hollands Stilling til Voldgiftssagen, ikke blev fremhævet, at ogsaa Holland har udtalt sig til Gunst herfor, skyldes dette en Forglemmelse. Den 27de November 1874 vedtog de hollandske Generalstaters andet Kammer med 35 mod 30 St., paa Forslag af Bredius og van Eck, følgende Udtalelse:

præsidenternes Kammer og det belgiske Senat. Institutet for international Ret, Associationen for Folkerettens Reform og Codifikation, Freds- og Frihedsliga'en, Workmens Peace Society, og endnu flere videnskabelige og ikke-videnskabelige Foreninger, saavel som enkelte Mænd,

•Kamret udtaler det Ønske, at Regeringen vil træde i Underhandling med de fremmede Magter for at bevirke, at Voldgift kan blive et anerkjendt Middel til den retfærdige Afgjørelse af alle internationale Tvistepunkter mellem civiliserede Nationer i Sager, der ere modtagelige for Voldgiftsafgjørelse. Kamret ønsker, at Regeringen indtil dette Maal er naaet, vil bestræbe sig for at faa optaget i alle fremtidige Traktater med andre Stater en Bestemmelse om, at alle Tvistepunkter, der ere modtagelige for en slig Afgjørelsesmaade, undergives Voldgift.»

Det burde ogsaa have været fremhævet (S. 23), at i Nord-amerikas Forenede Stater vedtog Repræsidenternes Hus den 17de Juni 1874 enstemmig følgende Forslag:

•I Betragtning af, at Krig altid er ødelæggende for et Folks materielle Interesser, at den er demoraliserende og staar i Strid med en oplyst Almenaand; i Betragtning af, at internationale Tvistigheder i Menneskelighedens og Broderlighedens Interesse om muligt bør afgjøres ved international Voldgift, — beslattes det: De Forenede Staters Befolkning, der er en Fredspolitik ligeoverfor hele Verden hengiven, der glæder sig over dens Velsignelser og haaber paa dens Vedbliven og almindelige Antagelse, anbefaler herved igjennem sine Repræsidenter paa Kongressen, at international Voldgift benyttes som et Forebyggelsesmiddel mod Krig, og anbefaler yderligere til Regeringens traktatssluttende Myndigheder, at der, hvis gjørligt, i fremtidige Traktater mellem de Forenede Stater og fremmede Magter optages Bestemmelse om, at Krig ikke maa erklæres af nogen af de kontraherende Parter mod den anden, førend der er blevet gjort Anstrengelser for ved upartisk Voldgift at udjævne alle foregivne Aarsager til Tvistigheder.»

Den samme Udtalelse vedtoges samme Dag af det amerikanske Senat.

Til den af os S. 28 meddelte Udtalelse af det belgiske Repræsidenternes Kammer (af Januar 1875) sluttede det belgiske Senat sig enstemmig den 17de Februar 1875.

forenede deres Ønsker med de lovgivende Forsamlingsers. Men — som oftere nævnt — Folkerettens Reform er en nødvendig Betingelse for Voldgiftssystemets regelmæssige Gjennemførelse. Denne Reform fordrer to Ting: For det Første er det nødvendigt, at Juristerne gøre den folkeretlige Videnskab til Gjenstand for et grundigere Studium end det, de hidtil for Størstedelen have helliget den; Juristerne maa klare de folkeretlige Regler, tydeliggjøre Folkerettens nuværende Standpunkt, og paavise i hvilken Retning Udviklingen bør gaa; Juristerne maa vise Vejen; dette er en uundgaaelig Fordring. For det Andet maa Folket, den offentlige Mening paavirkes, lære at fatte Nødvendigheden af og den heldigste Form for Folkerettens Reform; naar den offentlige Mening er bleven tilstrækkelig fast overbevist herom, vil den sikkert nok vide at tvinge de Regerende. Nu vel: Institutet for den internationale Ret er Juristernes Organ; Fredskongresserne, Fredsvennernes Foreninger søge at indvirke paa Folket; og den internationale Association for Folkerettens Reform og Codifikation, der i sin Midte forener Jurister og Statsmænd med Filantroper og Præster, er Bindeledet mellem den videnskabelig-juridiske og den populær-filantropiske Virksomhed.